

Sygn. akt III AUa 682/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2018 r. w Szczecinie

sprawy H. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ubezpieczenie społeczne rolników

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 31 marca 2017 r. sygn. akt VI U 103/17

oddala apelację.

SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska del. SSO Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 682/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2016 r., znak (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników H. S. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego od 14 listopada 2016 r. oraz ustanie obowiązku opłacania składek wskazując, że należność z tytułu składek za H. S. wynosząca na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie – 18,00 zł, ubezpieczenie emerytalno-rentowe 38,00 zł ogółem 56,00 zł, została uregulowana w całości.

W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, że podstawą do wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników jest niespełnienie warunków zawartych w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. brak podlegania

ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata przed rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej. Organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 3a ust. 1 ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu. Wskazując, że w dniu 17 listopada 2016 r. wpłynął wniosek CEIDG-1 potwierdzający datę wznowienia wykonywania działalności gospodarczej w dniu 14 listopada 2016 r., organ rentowy podniósł, że H. S. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy od 8 października 2016 r., a więc nie spełnia warunków zawartych w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, co skutkuje wyłączeniem z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 14 listopada 2016 r. oraz ustaniem ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1 grudnia 2016 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. S. wskazał, że 15 grudnia 1997 r. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej i przez ponad 10 lat do 2009 r. złożył około 20 wniosków o zawieszenie i wznowienie działalności gospodarczej do Urzędu Skarbowego. Dalej odwołujący się podał, że KRUS do 18 marca 2010 r. nie wydał żadnej decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników, chociaż miał około 20 wniosków do 18 marca 2010 r. i były to wnioski zgodne z art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. Ubezpieczony wskazał, że dowodami są trzy wyroki prawomocne, które uchyliły poprzednie fałszywe decyzje, w których organ rentowy podawał art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. Dowodem są oświadczenia o zawieszeniu i wznowieniu działalności gospodarczej do Urzędu Skarbowego, które wskazują brak ciągłości 3 lat w ubezpieczeniu społecznym rolników przed wznowieniem pozarolniczej działalności gospodarczej. Jeden z wniosków „oświadczenie” z dnia 26 lipca 2008 r. wyraźnie stwierdza, że nie ma ciągłości w ubezpieczeniu społecznym rolników, drugi „oświadczenie” z dnia 30 lipca 2009 r. również wskazuje brak ciągłości 3 lat przed wznowieniem pozarolniczej działalności. Nadto ubezpieczony wskazał, że KRUS pismem z dnia 9 listopada 2004 r. prostował błędne uzasadnienie dotyczące warunków z art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. – wyroki o sygn. akt VII U 2937/05, VII U 1597/05, III AUa 50/10 uchyliły błędne decyzje, w których KRUS powoływał się na wymogi art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

W ocenie ubezpieczonego, jego akta osobowe i decyzje o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników oraz wyroki prawomocne w sprawach wyżej wymienionych świadczą o uporczywym nękanii i utrudnianiu mu prowadzenia działalności gospodarczej od 15 grudnia 1997 r. Ubezpieczony podał, że w decyzjach KRUS powołuje się na art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r., a brak jest odniesienia do ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (art. 34 ust. 1 pkt 3).

Precyzując swoje stanowisko w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2017 r. H. S. wniósł o umorzenie decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników podkreślając, że na gruncie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej można zawiesić prowadzenie działalności na okres do dwóch lat.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosła o jego oddalenie w całości z argumentacją, jak w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 31 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

H. S., urodzony w dniu (...), od 15 października 1984 r. jest posiadaczem gospodarstwa rolnego, o powierzchni wynoszącej w roku 2016 – 3,34 ha przeliczeniowego.

Skarżący prowadzi z przerwami działalność gospodarczą – krawiectwo, w związku z czym okresowo opłaca podatek dochodowy od osób fizycznych pobierany w formie karty podatkowej. H. S. utrzymuje się z prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie krawiectwa od 1997 r.

Od dnia 1 stycznia 1991 r. ubezpieczony podlegał z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresach, w których nie prowadził działalności gospodarczej i spełniał warunki określone w art. 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Miało to miejsce w następujących okresach:

- od 1 stycznia 1991 r. do 31 sierpnia 1994 r.
- od 1 stycznia 1995 r. do 30 września 2006 r.
- od 20 grudnia 2006 r. do 31 marca 2007 r.
- od 27 kwietnia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r.
- od 1 lutego 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
- od 1 sierpnia 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.
- od 1 sierpnia 2009 r. do 14 października 2009 r.
- od 23 grudnia 2009 r. do 21 marca 2010 r.
- od 29 kwietnia 2010 r. do 23 maja 2010 r.
- od 30 lipca 2010 r. do 19 października 2010 r.
- od 28 grudnia 2010 r. do 31 stycznia 2011 r.
- od 1 kwietnia 2011 r. do 31 maja 2011 r.
- od 4 lipca 2011 r. do 10 października 2011 r.
- od 28 grudnia 2011 r. do 28 maja 2012 r.
- od 7 stycznia 2013 r. do 10 czerwca 2013 r.
- od 5 lipca 2013 r. do 7 sierpnia 2013 r.
- od 1 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r.
- od 22 grudnia 2014 r. do 12 kwietnia 2015 r.
- od 2 czerwca 2015 r. do 7 lipca 2015 r.
- od 2 października 2015 r. do 17 listopada 2015 r.
- od 25 stycznia 2016 r. do 13 marca 2016 r.
- od 1 maja 2016 r. do 13 lipca 2016 r.

W dniu 29 października 2004 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie wobec H. S. ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno-rentowego od 1 października 2004 r., albowiem nie udokumentował on formy prowadzonej działalności gospodarczej oraz wysokości podatku za 2003 r. w terminie do 30 września 2004 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 30 listopada 2007 r. zmienił zaskarżoną decyzję stwierdzając, iż H. S. nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Organ rentowy został poinformowany w dniu 4 lutego 2008 r. o wstrzymaniu przez ubezpieczonego prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej od 1 lutego 2008 r. Z uwagi na powyższe decyzją z dnia 11 lutego 2008 r. objęto H. S. ubezpieczeniem społecznym rolników od I kwartału 2008 r.

Pismem z dnia 30 czerwca 2008 r. H. S. poinformował organ rentowy o wznowieniu prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 3 czerwca 2008 r. Następnie organ rentowy decyzją z dnia 27 czerwca 2008 r. stwierdził ustanie

wobec H. S. ubezpieczenia społecznego rolników od 1 lipca 2008 r. Decyzję tę ubezpieczony zaskarżył. Wyrokiem z dnia 21 listopada 2008 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt VII U 2222/08) oddalił wniesione odwołanie. Następnie Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2009 r. (sygn. akt III AUa 119/09) oddalił apelację ubezpieczonego.

H. S. złożył oświadczenie o zawieszeniu od 1 sierpnia 2008 r. pozarolniczej działalności gospodarczej do 31 sierpnia 2008 r., zaś organ rentowy decyzją z dnia 12 sierpnia 2008 r. objął go ubezpieczeniem społecznym rolników od 1 sierpnia 2008 r.

W dniu 29 stycznia 2009 r. organ rentowy, na podstawie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, stwierdził ustanie wobec ubezpieczonego ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 października 2008 r. Decyzją z tego samego dnia objęto H. S. ubezpieczeniem rolniczym od 1 stycznia 2009 r. Organ rentowy ponownie decyzją z dnia 18 lutego 2009 r. wyłączył skarżącego z ubezpieczenia społecznego rolników od 1 kwietnia 2009 r.

Decyzją z dnia 17 lipca 2009 r. KRUS wyłączył z ubezpieczenia społecznego rolników H. S. od 1 lipca 2009 r., albowiem uzyskano informację o zamiarze wznowienia przez niego działalności gospodarczej. Z dniem 1 sierpnia 2009 r. ubezpieczony zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Następnie decyzją z dnia 9 września 2009 r. objęto H. S. ubezpieczeniem rolniczym od 1 sierpnia 2009 r.

Z uwagi na uzyskanie informacji o zawieszeniu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 października 2009 r., organ rentowy decyzją z dnia 27 października 2009 r. objął ubezpieczonego ubezpieczeniem z mocy ustawy od 1 października 2009 r.

Zgodnie z zaświadczeniem z dnia 15 października 2009 r. H. S. ponownie wznowił wykonywanie działalności gospodarczej 15 października 2009 r. Tym samym organ rentowy wydał w dniu 27 października 2009 r. decyzję o wyłączeniu H. S. z ubezpieczenia społecznego rolników.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 5 listopada 2009 r. (sygn. akt VII U 856/09) po rozpoznaniu odwołań H. S. oddalił odwołania od: dwóch decyzji z dnia 29 stycznia 2009 r. (...) i (...)), decyzji z dnia 20 lutego 2009 r., a także odrzucił odwołanie od pisma z dnia 18 lutego 2009 r. Po rozpoznaniu apelacji ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 18 marca 2010 r. uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje i przekazał sprawę do rozpoznania Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziałowi Regionalnemu w S.. Następnie organ rentowy wydał w dniu 26 maja 2010 r. decyzję o objęciu H. S. ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy w następujących okresach: od 1 października 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., od 1 kwietnia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r.

Po raz kolejny w dniu 24 marca 2010 r. do organu rentowego wpłynęły dokumenty świadczące o wznowieniu przez ubezpieczonego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej z dniem 22 marca 2010 r., dlatego też organ ten decyzją z dnia 26 marca 2010 r. stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników wobec skarżącego od 22 marca 2010 r.

Decyzją z dnia 15 maja 2014 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Rolników na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1403) stwierdził, że H. S. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i ma obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie, emerytalno-rentowe od dnia 1 maja 2014 r.

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2014 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a.1, 5a, 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników ubezpieczonego H. S. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego poczynając od dnia 22 sierpnia 2014 r.

H. S. zaskarżył obie wskazane decyzje. Wyrokiem z dnia 10 lutego 2015 r., w sprawie o sygn. VII U 2176/14, Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołania ubezpieczonego, natomiast wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację ubezpieczonego od tego wyroku (sygn. III AUa 418/15).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 9 lutego 2015 r. objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 22 grudnia 2014 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej.

W dniu 17 kwietnia 2015 r. do organu rentowego wpłynął wniosek CEIDG-1 o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z którego treści wynikało, że H. S. z dniem 13 kwietnia 2015 r. wznowił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 29 kwietnia 2015 r. wyłączył ubezpieczonego z ubezpieczenia rolniczego od dnia 13 kwietnia 2015 r., tj. od momentu wznowienia działalności gospodarczej (ubezpieczony odwołał się od tej decyzji, sprawa prowadzona pod sygn. VI U 1130/16 zakończyła się wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 października 2016 r. oddalającym odwołanie).

Następnie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 2 czerwca 2015 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej.

Kolejno, decyzją z dnia 31 lipca 2015 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyłączył ubezpieczonego z ubezpieczenia rolniczego od dnia 8 lipca 2015 r., tj. od momentu wznowienia działalności gospodarczej (wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołanie od tej decyzji w sprawie VII U 1121/15, obecnie sprawa jest na etapie postępowania apelacyjnego).

Decyzją z dnia 26 października 2015 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 2 października 2015 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej.

Decyzją z dnia 10 grudnia 2015 r. organ rentowy wyłączył ubezpieczonego z ubezpieczenia rolniczego od dnia 18 listopada 2015 r., tj. od momentu wznowienia działalności gospodarczej (ubezpieczony odwołał się od tej decyzji, sprawa o sygn. akt VI U 1330/16 zakończyła się wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 października 2016 r. oddalającym odwołanie).

Na podstawie zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego rolników z dnia 26 stycznia 2016 r. decyzją z dnia 10 lutego 2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 25 stycznia 2016 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej. Z kolei decyzją z dnia 29 marca 2016 r. organ rentowy wyłączył ubezpieczonego z ubezpieczenia rolniczego od dnia 14 marca 2016 r., tj. od momentu wznowienia działalności gospodarczej (ubezpieczony odwołał się od tej decyzji, sprawa o sygn. akt VI U 1474/16 zakończyła się wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 października 2016 r. oddalającym odwołanie).

Decyzją z dnia 22 czerwca 2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 1 maja 2016 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej, z kolei decyzją z dnia 12 sierpnia 2016 r. wyłączył ubezpieczonego z ubezpieczenia rolniczego od dnia 14 lipca 2016 r., tj. od momentu wznowienia działalności gospodarczej (ubezpieczony odwołał się od tej decyzji, sprawa o sygn. akt VI U 1848/16 zakończyła się wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2016 r. oddalającym odwołanie).

Decyzją z dnia 25 października 2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego objął ubezpieczonego ubezpieczeniem rolniczym od dnia 8 października 2016 r., tj. od momentu ponownego zawieszenia działalności gospodarczej.

Ubezpieczony z dniem 14 listopada 2016 r. wznowił prowadzenie działalności gospodarczej.

Po ustaleniu powyższego bezspornego stanu faktycznego na podstawie niekwestionowanych przez strony dokumentów oraz na podstawie przepisów prawa niżej powołanych, Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne.

Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że w sprawie bezspornym jest, iż wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie (III AUa 418/15) oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 lutego 2015 r. (VII U 2176/14), którym to wyrokiem oddalono odwołanie H. S. m. in. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 28 sierpnia 2014 r. stwierdzającej ustanie ubezpieczenia społecznego rolników ubezpieczonego H. S. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego poczynając od dnia 22 sierpnia 2014 r. Przy czym zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Oznacza to, że także sąd w niniejszej sprawie związany jest orzeczeniem wydanym w wyżej opisanym postępowaniu. Bezsporne jest także, że w dniu 14 listopada 2016 r. ubezpieczony po raz kolejny podjął kilkakrotnie zawieszoną wcześniej działalność gospodarczą.

Następnie Sąd Okręgowy podniósł, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się w konsekwencji do oceny prawnej, czy zasadnym było wyłączenie ubezpieczonego z ubezpieczenia społecznego rolników w związku z ponownym wznowieniem przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej od 14 listopada 2016 r.

Zatem sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że kwestię zbiegu wskazanych wyżej tytułów podlegania ubezpieczeniu społecznemu reguluje w odniesieniu do rolników art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.; powoływana dalej jako: ustawa), w myśl którego rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności;
- 2) jednocześnie nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub w dziale specjalnym;
- 3) nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza kwoty 2.528 zł.

Zgodnie z ust. 2 art. 5a ustawy za rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej uznaje się także:

- 1) wznowienie wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej, której prowadzenie okresowo zawieszono,
- 2) zmianę rodzaju lub przedmiotu wykonywanej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Z informacji uzyskanych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że H. S. wznowił działalność gospodarczą z dniem 14 listopada 2016 r., poprzednio natomiast zgłoszony był do ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 8 października 2016 r. Ponadto bezspornym jest, że wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2016 r. ubezpieczony został prawomocnie wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 22 sierpnia 2014 r. Pomiędzy 22 sierpnia 2014 r. a 14 listopada 2016 r. niewątpliwie nie upłynęły pełne

3 lata. Nie można w tej sytuacji przyjąć, że ubezpieczony przed kolejnym wznowieniem pozarolniczej działalności gospodarczej podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata.

Sąd Okręgowy nie zgodził się z ubezpieczonym co do tego, że w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej powinien być objęty ubezpieczeniem społecznym rolników, ponieważ była one od wielu lat jedynie zawieszana i wznowiana, nie była natomiast prowadzona od nowa. Ustawodawca w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazał, jakie przesłanki należy spełnić, aby móc prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą i być nadal objętym ubezpieczeniem społecznym rolników. Jak wskazano wyżej warunkiem tym m. in. jest nieprzerwane podleganie przez co najmniej 3 lata ubezpieczeniu społecznemu rolników przed rozpoczęciem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, przy czym – zgodnie z ust. 2 art. 5a ustawy za rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej uznaje się także wznowienie wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej, której prowadzenie okresowo zawieszono.

Ustawodawca zatem wyraźnie w art. 5a ustawy wskazuje, że w pojęciu rozpoczęcia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej uwzględnia także sytuacje, kiedy działalności tej nie wyrejestrowano tylko zawieszono i po okresie zawieszenia ponownie podjęto (wznowiono). Zawieszenie takie przerywa ciągłość prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej dla potrzeb ubezpieczenia społecznego rolników i po jej wznowieniu termin 3 lat należy liczyć od początku, tj. tak jakby od momentu wznowienia rozpoczęto dopiero prowadzenie działalności gospodarczej.

Ubezpieczony przed kolejnym wznowieniem pozarolniczej działalności gospodarczej w dniu 14 listopada 2016 r. nie podlegał natomiast – jak już wyżej wskazano – nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata ubezpieczeniu społecznemu rolników, dlatego organ rentowy prawidłowo wyłączył go od 14 listopada 2016 r. z rolniczego ubezpieczenia społecznego.

Reasumując, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. sąd pierwszej instancji oddalił odwołanie.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodził się H. S., który w wywiedzionej apelacji wniósł o jego uchylenie oraz poprzedzających go decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolniczego, w których fałszywie ustala się brak 3 lat ciągłości w ubezpieczeniu społecznym rolników przed rozpoczęciem i wznowieniem działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że w latach 2005-2007 KRUS wydał 11 decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników, a wyrokiem z dnia 30 listopada 2007 r., sygn. akt VII U 2937/05, Sądu Okręgowego w Szczecinie apelujący został przywrócony do tego ubezpieczenia. Nadto apelujący wskazał, że w 2005 r. KRUS nie tylko zaczął fałszować decyzję o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników, ale też świadomie poświadczyl nieprawdę do ZUS M., iż skarżący prowadził gospodarczą działalność bez ubezpieczenia społecznego. Zdaniem apelującego wyrok z dnia 30 stycznia 2008 r., sygn. akt VII U 1597/05, potwierdza że KRUS kłamał.

Dalej ubezpieczony wskazał, że sędziowie, mając prawomocne wyroki VII U 2937/05 i VII U 1597/05, fałszywie potwierdzają jego przerwy w ubezpieczeniu społecznym rolników do 2008 r. Ubezpieczony zaznaczył, że wyroki te są lekceważone i niewiążące Sąd i KRUS. Jednocześnie apelujący podkreślił, że KRUS, fałszując 11 decyzji o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników, nie dopatrywał się braku ciągłości 3 lat w tym ubezpieczeniu przed wznowieniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Ponadto apelujący wskazał, że również wyrok z dnia 18 marca 2010 r., sygn. akt III AUa 50/10 przywrócił go do rolniczego ubezpieczenia społecznego. Skarżący od 7 lat podkreśla, że czynność jaką wymienia KRUS w decyzjach o ustaniu rolniczego ubezpieczenia, była do 18 marca 2010 r. zgodna z art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Natomiast KRUS, SO i SA nie dopatrywały się niespełnienia warunku art. 5a, to jest braku 3 lat w spornym ubezpieczeniu przed wznowieniem działalności w latach 2005-2010, rozpatrując 19 fałszywych decyzji o ustaniu rolniczego ubezpieczenia.

Następnie skarżący zaznaczył, że od rozpoczęcia działalności gospodarczej dnia 15 grudnia 1997 r. do dnia dzisiejszego nigdy nie złożył wniosku „zawiadomienie o zaprzestaniu działalności gospodarczej”. Zatem KRUS kłamie, że ubezpieczony „wznawia działalność gospodarczą”, skoro nigdy nie złożył wniosku „zawiadomienia o zaprzestaniu działalności gospodarczej”. Natomiast złożony wniosek „wpisu informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej” po 2 lat nie wznowiona działalność gospodarza jest z urzędu zlikwidowana. Dlatego wniosek „wpisu informacji o wznowieniu działalności gospodarczej” musi być wznowiony do 2 lat. Wskazane wnioski są wydawane na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, a przepisy o swobodzie działalności gospodarczej wymienia również art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zdaniem apelującego ustalenia sądu pierwszej instancji są błędne, bowiem na przykład biorąc urlop, to po urlopie ubezpieczony musiałby być na przymusowym bezrobociu 2 lata i 11 miesięcy, żeby uzyskać ciągłość 3 lat w rolniczym ubezpieczeniu przed wznowieniem działalności.

Podsumowując apelujący wniósł o ustalenie:

- jaka jest różnica między wnioskiem „wpisu informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej”, a „zawiadomienia o zaprzestaniu działalności gospodarczej”, i przy którym składa się wniosek „wznowienie działalności gospodarczej”;
- dlaczego zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej złożony wniosek przedsiębiorcy „wpisu informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej”, jeżeli nie wznowi się w ciągu 2 lat, to działalność jest zlikwidowana z urzędu;
- dlaczego te same wnioski przedsiębiorcy były zgodne warunkami i przepisami od 1997 r. do wyroku z dnia 18 marca 2010 r., sygn. akt III AUa 50/10;
- dlaczego SO i SA nie dopatrył się brak ciągłości 3 lat w ubezpieczeniu społecznym rolników przed rozpoczęciem i wznowieniem działalności gospodarczej, zajmując się decyzjami o ustaniu tego ubezpieczenia, a było wydanych 19 od 2004 r. do 18 marca 2010 r.;
- dlaczego SO przez 7 lat nie dopuszcza wymogów art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r., który potwierdza, że zgodnie z wymogami i przepisami skarżący prowadzi działalność gospodarczą, i prawidłowo składa wnioski przedsiębiorcy.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd odwoławczy podzielił ustalenia i rozważania prawne sądu pierwszej instancji, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98).

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2336) w brzmieniu, które obowiązuje od dnia 1 lipca 2005 r. stawia rolnikowi zamierzającemu rozpocząć prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej warunek nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez co najmniej 3 lata przed rozpoczęciem tej działalności w celu pozostania w systemie ubezpieczeń społecznych rolników (zgodnie z ust. 2 pkt 1 za rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej uznaje się także wznowienie wykonywania działalności, której prowadzenie okresowo zawieszono). Jednocześnie należy mieć na względzie, że choć istotnie wymóg posiadania 3 lat nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników został wprowadzony nowelizacją ustawy z dnia 2 maja 2004 r. (Dz. U. z 2004 r., nr 91, poz. 873), to w niniejszej sprawie fakt ten pozostaje bez znaczenia, bowiem treść przepisu art. 5a, stanowiącego podstawę niniejszego rozstrzygnięcia, nie ulegała zmianom od 1 lipca 2011 r. Z punktu widzenia obowiązywania prawa dla podstawy materialnej wyroku istotny jest moment zaistnienia zdarzenia prawnego, a więc jako, że postępowanie dotyczy decyzji KRUS

z dnia 30 listopada 2016 r., zaś decyzja odnosi się do okresu od 14 listopada 2016 r., Sąd Okręgowy przyjął prawidłową podstawę prawną.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że ubezpieczony zdaje się mylnie pojmować subsydiarność rolniczego modelu ubezpieczenia społecznego. Stosownie do treści art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnicze ubezpieczenie emerytalno-rentowe, wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie nie ma zastosowania, gdy rolnik lub domownik podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu. Jedyne zaś wyjątek od tej reguły przewidziano w przepisie art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Z uwagi na to, że ma on charakter normy szczegółowej nie może być rozszerzająco interpretowany. Przepis ten konsekwentnie przyjmuje, że wybór rolniczego ubezpieczenia społecznego uzależniony jest od uprzedniego stażu w ubezpieczeniu społecznym rolników. Spełnienie tej przesłanki zakłada istnienie sekwencyjności zdarzeń. Najpierw muszą zaistnieć podstawy do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników, a dopiero następnie ma nastąpić rozpoczęcie prowadzenia działalności pozarolniczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r., II UK 41/05, OSNP 2006/15-16/250). Pomiędzy tymi granicznymi zdarzeniami rolnik powinien podlegać nieprzerwanie ubezpieczeniu przez okres przynajmniej 3 lat. Dodatkowo nie można pominąć, że ubezpieczenie rolnicze nie może zostać przerwane. Niezachowanie tego warunku oznacza, że rolnik obowiązany jest ponownie „uzbierać” trzyletni okres warunkujący wybór rodzaju ubezpieczenia. Zatem wykładnia art. 5a ustawy wskazuje wyraźnie, że 3-letni staż ubezpieczenia rolniczego powinien przypadać bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia (wznowienia) pozarolniczej działalności gospodarczej, co też konsekwentnie wskazuje orzecznictwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2008 r., II UK 304/07; z dnia 3 grudnia 1998 r., II UKN 343/98, OSNAP 1999/2/74; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 lutego 2001 r., III AUa 935/00, OSA 2001/9/33).

Z powyższego wynika więc, że skoro ubezpieczony wznowił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 14 listopada 2016 r., co pozostaje bezsporne, zaś wcześniej nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze co najmniej 3 lat bez przerwy, nie spełnił jednej z przesłanek koniecznych dla dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. W tej sytuacji zbędne staje się badanie spełnienia pozostałych przesłanek wymaganych przez art. 5a, gdyż tylko ich łączne spełnienie warunkuje możliwość ubiegania się o pozostanie w systemie ubezpieczenia rolniczego.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zaznacza, że ubezpieczony w apelacji w istocie nie sformułował merytorycznych zarzutów dotyczących czy to ustaleń faktycznych, czy to oceny prawnych, zaś ograniczył się jedynie do wskazania dlaczego takie rozstrzygnięcie jest dla niego krzywdzące. Jednocześnie sąd odwoławczy nie neguje prawa ubezpieczonego do poczucia krzywdy, jednak należy pamiętać, że na gruncie postępowania z zakresu ubezpieczeń społecznych okoliczność ta ma ograniczone znaczenie, z uwagi na bezwzględnie obowiązujący charakter norm.

W tym miejscu wypada również zwrócić uwagę, iż niniejsza sprawa jest kolejną analogiczną sprawą rozpoznawaną przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, zainicjowaną przez H. S. (poprzednie sprawy to sprawy o sygn. akt: III AUa 110/17, III AUa 115/17, III AUa 228/17). Ocenę sądu odwoławczego co do argumentacji podnoszonej przez skarżącego, która notabene stanowi każdorazowo powtórzenie retoryki prezentowanej przez ubezpieczonego w poprzednich postępowaniach, należy uznać za utrwaloną, a wyrazem tego jest również niniejsze rozstrzygnięcie. Wobec powyższego, ubezpieczony winien rozważyć, czy celowym jest wszczynanie kolejnych postępowań w sprawie, zarówno administracyjnych przed Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jak i też sądowych.

Podsumowując zatem stwierdzić należy, że ubezpieczony po raz kolejny nie wykazał, iż spełnia przesłankę podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez co najmniej 3 lata przed wznowieniem działalności gospodarczej w dniu 14 listopada 2016 r., co oznacza, że wyłączenie go z tego ubezpieczenia z powyższym dniem było prawidłowe. Tylko bowiem w sytuacji, gdyby H. S. spełniał warunki określone w art. 5a ust. 1 z zastrzeżeniem ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, mógłby on w dalszym ciągu podlegać ubezpieczeniu społecznemu przewidzianemu w ustawie, a jednocześnie prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska del. SSO Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk